

INTERZICEREA TRATAMENTUL INUMAN SAU DEGRADANT (FORME DE MALTRATARE , CALIFICATE DREPT TORTURĂ)PRIN UTILIZAREA PREVEDERILOR ARTICOLUL 3 AL CONVENȚIEI EUROPENE PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE ,IN INSTANȚELE DE JUDECATĂ NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

*Lupașcu Zinaida,
dr.drept, conferențiar universitar ,
catedra Drept public, facultatea de drept ,
Universitatea de Studii Europene din Moldova,
avocat BAA,,Facultatea de drept “,
lupasika@rambler.ru*

***Summary** In 2006, the Parliament of the Republic of Moldova adopted the relevant amendments to the Constitution for the abolition of the death penalty, which was an exceptional punishment. I was one of the first countries to have ratified the Additional Protocol to the UN Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment since 1984, which entered into force on 26 June 1987, in accordance with the provisions of Article 27 (1) At the same time, the national mechanism for preventing torture was established by amending the law on the ombudsman.*

***Keywords:** Convention, ECHR. Court, torture, cruel, inhuman or degrading treatment*

***Rezumat** În 2006 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat amendamentele relevante la Constituție pentru abolirea pedepsei cu moartea, care era o pedeapsă excepțională. Am fost una dintre primele țări care au ratificat Protocolul adițional la Convenția ONU împotriva torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante din 1984, care a intrat în vigoare la 26 iunie 1987. conform dispozițiilor art.27 (1).... În același timp, mecanismul național de prevenire a torturii a fost stabilit prin modificare la legea privind avocatul parlamentar (ombudsman).*

***Cuvinte cheie:** Convenție, CEDO. Curtea, tortură, tratamente crude, inumane sau degradante*

Introducere.

Este bine cunoscut faptul că statul ca instituție suverană, democratică și juridică are rolul de a proteja drepturile și libertățile individului și ale societății[1]. Unul dintre cele mai importante drepturi ale cetățenilor este dreptul la integritate personală. Articolul 5 din Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează că nimeni nu va fi supus torturii sau pedepsei cu cruzime, inumane sau degradante.[2.]

Declarația privind protecția tuturor persoanelor împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante și Convenția împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante interzice, de asemenea, utilizarea torturii.[3.]

Legea privind procedura penală, care reglementează procedura de urmărire penală, printre regulile generale ale acțiunilor de investigație, face apel la inadmisibilitatea "utilizării violenței, a amenințărilor și a altor măsuri ilegale, precum și la crearea unui pericol pentru viața și sănătatea persoanelor implicate" interzicând în mod expres "luarea de acțiuni și adoptarea deciziilor degradând onoarea unui participant la procedurile penale, precum și tratamentul care îi degradează demnitatea umană sau îi pune în pericol viața și sănătatea".

După cum arată practica, mijloacele și metodele folosite în cursul anchetei de către ofițerii de urmărire penală , în unele cazuri, nu numai că nu respectă principiile democratice ale statului de drept, dar le contrazic în mod direct. Utilizarea tehnicilor ilegale de investigare a devenit larg răspândită. Ca exemplu poate servi cauza de condamnare a R.Moldova la CEDO- Buzilov c. Moldovei[Cauza Buzilov c. Moldovei [4]

Cu toate acestea, un număr semnificativ de contestații ale cetățenilor cu privire la aplicarea unor metode ilegale de investigare a acestora se termină cu refuzul de a iniția proceduri penale. Motivele pentru aceasta sunt solidaritatea corporativă a ofițerilor de aplicare a legii, dificultatea de a dovedi și opoziția serioasă față de investigație. [5.]

O interdicție legală privind folosirea torturii și a altor forme de maltratare în temeiul dreptului intern și internațional a apărut în secolul al XIX-lea. Apoi, au apărut norme legale care au interzis, direct sau indirect, tortura prin adoptarea Convenției ONU împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante din 1984 care a intrat în vigoare la 26 iunie 1987. [6.]...

Rezultate și discuții

A fost emisă o definiție formală a torturii, a fost introdus conceptul răspunderii penale internaționale pentru folosirea torturii, au fost formulate obligațiile statelor în ceea ce privește prevenirea și urmărirea penală a cazurilor de tortură și a fost reluată interzicerea utilizării metodelor de tratament crud, inuman și degradant.

Totuși, în ciuda interzicerii stricte a torturii, această practică este încă răspândită în multe țări. În acest sens, a apărut din nou necesitatea unor motive convingătoare pentru persistența interzicerii torturii. Evenimentele din ultimii ani au contribuit la reluarea unei discuții ample pe această temă și au dat naștere la încercări de revizuire a definiției torturii și de a discuta dacă există scuze pentru utilizarea acesteia.

În 2006 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat amendamentele relevante Constituției pentru abolirea pedepsei cu moartea, chiar și ca o pedeapsă excepțională. Am fost una dintre primele țări care au ratificat Protocolul adițional la Convenția ONU împotriva torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante.

În același timp, mecanismul național de prevenire a torturii a fost stabilit prin modificare a legii privind avocatul parlamentar (ombudsman).[7.]

Fără îndoială, statele și autoritățile sunt responsabile de luarea tuturor măsurilor posibile pentru a proteja siguranța publică. Cu toate acestea, metodele de soluționare a acestei probleme nu trebuie să depășească normele legale care garantează respectarea demnității umane. Din acest motiv, condițiile de detenție și de interogare a celor care pot furniza informații despre o potențială amenințare trebuie, de asemenea, să respecte regulile de bază ale legii.

O categorie de doctrinari și practicieni din domeniu susțin utilizarea anumitor forme de rele tratamente ,având dubii asupra însăși definiției torturii, îngustând-o și încercând să o reducă la o vătămare corporală gravă. Ei insistă asupra faptului, că pricinuirea unui pericol mai puțin grav

decât limita legală, poate fi considerat permisiv și legal. Cu toate acestea, standardele internaționale acceptate sunt destul de dure referitor la faptul, care metodele sunt umane și legale și care nu sunt..[8]

Atât legislația internațională, cât și cea națională a majorității țărilor lumii, interzic folosirea oricărei forme de comportament care denegrează demnitatea umană, pune în pericol viața umană, sănătatea și bunăstarea, orice formă de încălcare obscenă, tratament brutal, inuman, crud, degradant, violența fizică sau psihică, intimidarea și orice formă de pedeapsă corporală.

Altă categorie de doctrinari sunt cei care susțin folosirea mai multor forme de maltratare și oferă o listă de metode care pot fi aplicate în cazuri excepționale. Cu toate acestea, stabilirea listei metodelor permissive sau interzise pentru utilizare, nu permite să se stabilească în mod fiabil dacă maltratarea a fost aplicată unei anumite persoane, deoarece evaluarea metodelor utilizate ar trebui făcută ținând seama de toate circumstanțele existente.[9.]

Impactul metodelor de maltratare depinde de gradul de sănătate mintală, de forța fizică, de educație, de sex, de vârstă și de circumstanțele în care are loc acest tratament maltratat. Durata utilizării acestor metode și combinația acestora este, de asemenea, importantă. În unele cazuri, o singură aplicare a unei metode poate fi considerată drept tortură. În altele, maltratarea poate fi rezultatul utilizării mai multor metode pentru o anumită perioadă de timp, chiar dacă, în afara contextului specific, metoda în sine poate părea complet inofensivă.

Un alt aspect al problemei ne sugerează, că suferința cauzată de utilizarea metodelor maltratării este adesea redusă la minimum. Consecințele torturii și ale altor forme de maltratare pot fi atât psihologice, cât și de natură psihofiziologică mixtă. Experții cred că suferința psihologică provocată de folosirea metodelor maltratării este adesea mai puternică decât durerea fizică. Starea psihologică a unei persoane în ochii căreia cineva este torturat sau sunt folosite forme sexuale de maltratare poate fi la fel de degradantă ca și atunci când ar fi fost rănit personal.[10.]

În cele din urmă, cei care susțin ideea torturii în cazuri excepționale folosesc deseori temeri publice privind deteriorarea situației de securitate. Ei încearcă să justifice folosirea metodelor maltratării în interogatoriu, invocând argumentul așa-numit "bombă cu timp". Cu toate acestea, mulți experți pun la îndoială valoarea oricăror informații obținute ca urmare a metodelor de tortură sau de maltratare.

Mai mult decât atât, umilirea și insultele pe care o persoană le întâmpină ca urmare a utilizării unor astfel de metode pot, dimpotrivă, să conducă la o escaladare a violenței. După cum arată istoria, rezultatul faptului că, în anumite perioade ale existenței sale, societatea a permis anumite cazuri de folosire a torturii, drept urmare a fost încălcată interdicția globală privind utilizarea lor. Dacă vrem să evităm această pantă alunecoasă, această interdicție trebuie respectată cu strictețe.[11.]

Interzicerea torturii, consacrată în dreptul internațional, este absolută și nu permite nici un fel de scutire. În cele din urmă, ICRC consideră că respectarea demnității umane este o valoare mult mai semnificativă decât orice justificare pentru folosirea torturii. Alain Aeschlimann, Head of Protection Division at the ICRC

Interzicerea torturii nu permite excepții. Interzicerea aplicarea torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante este stipulată în Articolul 3 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Acest drept este garantat tuturor indivizilor interzicând tortura, pedepsele sau tratamentele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei.

Deși articolul 3 al Convenției are una din cele mai scurte prevederi, laconismul articolului nu prejudiciază profunzimea lui fiind considerat punctul culminant al procesului legislativ la nivel național și internațional. [12].

Articolul 3 nu conține nici o prevedere care să permită excepții sau derogări, chiar și în stare de urgență publică care ar amenința viața populației [14].

Interzicerea aplicarea torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante este stipulată în Articolul 3 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În cazul în care autoritățile rețin un suspect pentru o perioadă îndelungată înaintea

procesului, trebuie să facă dovadă de diligență deosebită în desfășurarea procedurilor pentru a justifica reținerea continuă.

Articolul 3 interzice, în termeni absoluți, tortura sau tratamentul sau pedeapsa inumană sau degradantă, indiferent de circumstanțele și de comportamentul victimei.[15]

În articolul 3 nu este stipulate vreo prevedere care ar permite excepții sau derogări, chiar și în stare de urgență publică care ar amenința viața populației ca în cazul *Selmouni v. France și Assenov and Others v. Bulgaria*. [16]

Reclamantul Ahmed Selmouni a pretins că tratamentul său a depășit pragul de gravitate necesar pentru ca acesta să fie considerat tortură în temeiul articolului 3 al CEDO, susținând că motivația ofițerilor de poliție a fost aceea de a extrage mărturisirea (ibid, par. 91). CtEDO a convenit citând articolele 1 și 16 ale Convenției Organizației Națiunilor Unite împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante 1987, care definește tortura drept "orice act prin care se provoacă în mod intenționat durere sau suferință severă, fizică sau psihică pe o persoană în scopuri precum obținerea de la el sau de la o persoană terță de informații sau mărturisire" (ibid, par. 97). Aceasta extinde definiția inițial stabilită în Irlanda / Regatul Unit (1979), [17].

Decizia Curții în privința lui Selmouni contra Franța este esențială din mai multe motive, deoarece reafirmă punctul de vedere al instanțelor judecătorești din articolul 3 drept "una dintre cele mai fundamentale valori ale societăților democratice" și a fost citată în recenta decizie a Er V Turcia (2013) că autoritatea care a complicat suferința, poate fi echivalentă cu tortura în anumite circumstanțe. În acest sens, Farrell (2015) observă că cazul a prezentat o nouă eră în dezvoltarea interpretării articolului 3, schimbând accentul de la comportamentul acuzatului la suferința victimei presupuse. [18]

Cazuri similare au avut loc atât în România, cauza *Bursuc v. Romania*, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004 [19.], cât și în R.Moldova Cauza *Buzilov c. Moldovei* [20.]

În ambele cazuri persoanei i-au fost cauzate leziuni corporale, în timp ce ea se află în detenție sau sub un alt control al poliției, orice astfel de leziune va crea o prezumție puternică că acea persoană a fost supusă maltratării. În acest caz statul urmează să dea o explicație plauzibilă referitor la circumstanțele în care au fost cauzate leziunile, neîndeplinirea căreia ridică o chestiune clară în temeiul articolului 3 al Convenției

Investigarea acuzațiilor grave de maltratare trebuie să fie complexă, iar autoritățile urmează să depună eforturi serioase pentru a afla adevărul fără a lua concluzii pripite sau nefondate ca în cazul *Assenov and Others*, [21.]

Nu orice tratament sau maltratare cade sub incidența prevederilor articolului 3. Tratamentul rău trebuie să atingă un nivel minim de gravitate. Evaluarea acestui nivel minim depinde de toate circumstanțele cazului, precum ar fi durata tratamentului, consecințele sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei. [22.]

În temeiul articolului 1 al Convenției fiecare stat este obligat să asigure oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa drepturile și libertățile garantate de Convenție. Această normă, interpretată în prevederile articolului 3, implică obligația pozitivă a statelor să întreprindă măsuri pentru a garanta ca nimeni să nu fie supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante

Exemplu vădit este cazul *mutatis mutandis, E. and Others v. the United Kingdom judgment*, no. 33218/96, § 88, 26 November 2002. [23].

Pentru a intra în domeniul de aplicare al articolului 3 al Convenției tratamentul ilicit trebuie să atingă un nivel minim de severitate, evaluarea lui fiind relativă: depinde de toate circumstanțele cazului, cum ar fi natura și contextul tratamentului, durata acesteia, efectele sale fizice și psihice și, în unele cazuri, sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei. Un băiat de nouă ani găsit de un medic pediatru care la examinat că a fost bătut cu o trestie de zahăr care a fost aplicată cu forță considerabilă mai mult decât o dată, întrunește gravitatea necesară pentru a intra în domeniul de aplicare al articolului 3.

Din speța dată, în opinia Curții, legea nu a oferit o protecție adecvată împotriva tratamentului sau a pedepsei contrare Articolului 3 al Convenției tratamentul ilicit. Bătaia sau maltratarea care conduce la vătămări corporale reale nu poate fi justificată pe baza unor pedepse simple sau

rezonabile. Într-adevăr, guvernul britanic a acceptat, că legile sale nu au oferit o protecție adecvată copiilor și ar trebui modificate. În circumstanțele din speță, neîndeplinirea protecției adecvate constituie o încălcare a articolului 3 din Convenție.

Astfel,concluzionând la cele reletate supra,conchidem că prevederile articolului 1 din Convenție, (de a asigura tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în convenție) luate împreună cu articolul 3, impune statelor să ia măsuri de a asigura persoanele din jurisdicția acestora să nu fie upuse torturii sau tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante, inclusiv a relelor tratamente administrate de persoane fizice ca Jn cazul mutatis mutandis, Hotărârea HLR împotriva Franței din 29 aprilie 1997. [24.]. Copiii și alți indivizi vulnerabili, în special, au dreptul la protecția statului, sub formă de descurajare efectivă, împotriva unor astfel de încălcări grave ale integrității personale [25.]

În ciuda acestei hotărâri, începând cu 2014, pedeapsa corporală la domiciliu rămâne legală în Marea Britanie. În Anglia și Țara Galilor, secțiunea 58 din Legea privind copiii din 2004 prevede o "pedeapsă rezonabilă" a copiilor care constituie un atac comun. Apărarea "pedepselor rezonabile" nu este disponibilă pentru rănirea copiilor care provoacă răni corporale reale. Situația este aceeași în Irlanda de Nord (articolul 2 din Ordinul 2006 privind reforma legislației (dispoziții diverse) (Irlanda de Nord). În Scoția, "asasinarea justificabilă" a copiilor, care poate include vătămarea corporală reală, este legală în conformitate cu articolul 51 din Legea privind justiția penală (Scoția) din 2003, însă exclude loviturile la cap, scuturarea și utilizarea instrumentelor.

Prin respingerea recomandărilor revizuirii periodice universale din 2008, guvernul britanic a declarat că nu consideră necesară reforma legii, deoarece consideră că legislația actuală funcționează bine, părinților ar trebui să li se permită să disciplineze copii, iar sondajele arată că folosirea pedepsei corporale în creșterea copilului a scăzut.Un proiect de lege în Țara Galilor care propune interzicerea pedepsei corporale a fost înfrânt în Adunarea Națională în ianuarie 2014.

Articolul 3 al Convenției impune statelor două tipuri de obligații:

(a) obligația autorităților statale de a nu supune pe nimeni la rele tratamente (obligația negativă);

Conform speței, între 31 martie 2010 și 6 decembrie 2011 solicitantul a fost plasat în zece celule, dintre care șapte instalații sanitare nu erau complet separat. În aceste celule a trebuit să folosească toaleta în prezență a altor deținuți,și astfel a fost lipsit de un nivel de bază al vieții private în viața de zi cu zi

viață. Reclamantul a ridicat problema autorităților din penitenciare și a cerut ca cel puțin o cortină să fie atârnată în loc pentru a separa sanitare facilități. Autoritățile penitenciare au răspuns că legislația internă nu a dat naștere reglementărilor specifice în ceea ce privește echiparea și separarea sistemelor sanitare într-o celulă de detenție (a se vedea punctul 31). [26]

Din speță rezultă că, autoritățile naționale nu au reușit să-și îndeplinească obligația pozitivă de a asigura un nivel minim de confidențialitate pentru reclamant atunci când a fost reținut în închisoarea Wronki.

Examinând probele Curtea a concluzionat că există o încălcare a articolului 8 al Convenției.

Guvernul a recunoscut că în șapte din cele zece celule în care solicitantul fusese ținut, toaleta fusese separată de restul clădirii celulă printr-o despărțire din fibră de sticlă fără uși. În celelalte trei celule în care se află reclamantul a fost reținut la închisoare, toaleta a fost pe deplin separat.În cele din urmă, Guvernul a susținut că reclamantul a fost a permis să părăsească celula pentru diferite activități organizate în închisoare,cum ar fi volei și baschet. De asemenea, a putut să participe activități culturale și educaționale și au avut acces la o bibliotecă și la o zi cameră cu un televizor

Curtea a reiterat faptul că articolul 3 consacră unul dintre cele mai importante valori fundamentale ale societăților democratice. Convenția interzice termeni absoluți ai torturii și tratamente sau pedepse inumane sau degradante, indiferent de comportamentul victimei [27.]

După cum sa pronunțat în mai multe rânduri de către Curte, maltratarea trebuie să atingă onivel minim de severitate, în cazul în care acesta să se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 3 din

Convenție. Evaluarea acestui nivel minim de severitate este relativă; aceasta depinde de toate circumstanțele cauzei, cum ar fi durata tratamentului, efectele sale fizice și psihice și, în unele cazuri, sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei. În afară de aceasta, în ceea ce privește dacă tratamentul este "degradant" în sensul articolului 3, Curtea va avea în vedere, dacă scopul a fost de a umili persoana și dacă, în ceea ce privește consecințele, este vorba despre o maltratare care a afectat negativ personalitatea sa într-o manieră incompatibilă cu Articolul 3. Deși întrebarea dacă scopul tratamentului a fost de a umili sau de a distruge victima este un factor care trebuie luat în considerare absența unui astfel de scop nu poate exclude în mod concludent o constatare a unei încălcări a articolului 3 [28.]

Măsurile care privesc o persoană de libertate pot implica de multe ori un element inevitabil al suferinței sau umilinței. Cu toate acestea, nivelul de suferință și umilință implicate nu trebuie să depășească ceea ce este inevitabil legat de o anumită formă de tratament legitim sau pedeapsă.

În contextul deținuților subliniem că un deținut ca persoană nu pierde, prin simplul fapt al încarcerării sale, protecția lui și nici drepturile garantate de convenție. Dimpotrivă, persoanele din custodia se află într-o poziție vulnerabilă, deaceia autoritățile sunt obligate să o protejeze. În conformitate cu articolul 3, statul trebuie să se asigure că o persoană este reținută în condiții compatibile cu respectul demnității sale umane, modul și metoda de executare a măsurii nu îl supun la suferință sau greutăți cu o intensitate care depășește nivelul inevitabil al suferinței inerente în detenție și că, având în vedere cerințele practice ale închisoării, sănătatea și bunăstarea sa sunt asigurate în mod adecvat. [29.]

Atunci când se evaluează condițiile de detenție, trebuie luată în considerare efectele cumulative ale acestor condiții, precum și ale afirmațiilor specific făcute de reclamant [30].

În durata perioadei în care o persoană este reținută trebuie luate în considerare și condiții speciale [31].

În contextul condițiilor de detenție, se regăsește frecvent încălcarea articolului 3 al Convenției în cazurile implicate cu supraaglomerarea în celulele închisorii [32].

Cu toate acestea, în alte cazuri în care supraaglomerarea nu era așa ca să ridice o problemă în sine în temeiul articolului 3 din Convenție, putem constata alte aspecte ale condițiilor fizice de detenție ca fiind relevante pentru evaluarea conformității cu dispoziția respectivă. Astfel de elemente au inclus, în special, disponibilitatea ventilației, accesul la lumina naturală sau aer, adecvarea aranjamentelor de încălzire, respectarea normelor sanitare de bază cerințele și posibilitatea de a folosi toaleta privat.

Astfel, chiar și în cazuri în care era vorba despre o celulă de penitenciar mai mare - măsurând între 3 și 4 mp pe deținut constatăm o încălcare a articolului 3 din moment ce spațial factorul a fost cuplat cu o lipsă de ventilație și de iluminare ca în cauza Babushkin contra Rusiei și Ostrovar c. Moldovei, [33.], sau cu lipsa de intimitate de bază în deținutul viața de zi cu zi [34.]

Având în vedere cele de mai sus, conchidem că circumstanțele generale ale detenției reclamantului în penitenciarul Wronki nu pot servi ca temei de suferințe și greutăți care depășesc limitele nivelului inevitabil de suferință inerent în detenție sau au depășit limitele pragului de severitate în conformitate cu articolul 3 al Convenției.

(b) obligația de a întreprinde măsuri pentru a asigura ca nimeni să nu fie supus relelor tratamente (obligația pozitivă).

Până la 15 august 2006 Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare, Curtea) a examinat 7 cereri îndreptate împotriva Guvernului Republicii Moldova (în continuare, Guvernul) în care s-a pretins violarea articolului 3 [35.]

Un rol major în lupta împotriva torturii îl joacă organizațiile neguvernamentale. De exemplu, organizațiile pentru drepturile omului Republicii Moldova Amnesty International Moldova, Centrul medical de reabilitare a victimelor torturii "MEMORIA", Institutul pentru Drepturile Omului și Promo Lex.

Având în vedere cele de mai sus și ghidate de actele juridice internaționale, precum și politica oficială și juridică a statului și a valorilor umane, solicităm să fie luate în considerare **următoarele recomandări:**

Introducerea unui control intern strict în instituțiile Ministerului Afacerilor Interne și în alte instituții subordonate statului; Să garanteze o îngrijire medicală reală în toate penitenciarele din Republica Moldova; Furnizați un examen medical atunci când sunt plasați și eliberați din locurile de detenție, și alte locuri specializate.

Efectuarea interogatoriilor în camere speciale; creșterea nivelului de profesionalism a angajaților Ministerului Afacerilor Interne referitor la studierea legii "Despre avocații parlamentari"; Crearea unei Comisii de monitorizare a respectării drepturilor omului în instituțiile care asigură detenția persoanelor (în conformitate cu Decretul guvernamental nr. 286 din 13 aprilie 2009 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind activitatea Comisiei pentru monitorizarea respectării drepturilor omului în instituțiile care asigură detenția)

În instituțiile Ministerului de Interne să se introducă supravegherea video și audio; Introducerea unei instituții pentru reabilitarea victimelor torturii; În coloniile de corecție a copiilor, este realist să se asigure crearea unui regim educațional fără folosirea violenței de către administrația coloniei și excluderea cazurilor de violență în rândul condamnaților juvenili;

Umanizarea Codului penal al Republicii Moldova în ceea ce privește sancțiunile pentru minori; Actualizarea problemei violenței domestice; Pentru a spori rolul statului în creșterea copilului în familie; Să introducă măsuri de prevenire a torturii în politica publică prin mobilizare; Facilitarea eliminării momentelor violente de pe ecrane TV, de pe Internet și jocuri video; Stabilirea unei cooperări reale a ONG-urilor cu autoritățile poliției și procuraturii în domeniul combaterii torturii.

Bibliografia

1. Костаци Г. Роль Конституции в защите прав и свобод личности// Гражданское образование и права человека. Национальная научно-практическая конференция. Кишинев, Pontos, 2008. С. 5].
2. http://www.anr.gov.ro/docs/legislatie/internationala/Declaratia_Universala_a_Drepturilor_Omului.pdf
2. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice Articolul 7 <http://www.hotararicedo.ro/files/files/PACTUL%20INTERNATIONAL%20CU%20PRIVIRE%20LA%20DREPTURILE%20CIVILE%20SI%20POLITICE.pdf>
3. Declarația privind protecția tuturor persoanelor împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante
4. Convenția ONU împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante din 1984 a intrat în vigoare la 26 iunie 1987. Adoptată și deschisă spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 39/46 din 10 decembrie 1984. Intrată în vigoare la 26 iunie 1987 conform dispozițiilor art. 27 (1)...
5. ПОСТРОЕНИЕ ПРАВОВОГО ГОСУДАРСТВА КАК НЕОБХОДИМАЯ ПРЕДПОСЫЛКА ДЛЯ УСПЕШНОЙ БОРЬБЫ С ПЫТКАМИ Костаци Георге, доктор хабилитат права, профессор, главный научный сотрудник Института истории, государства и права Академии наук Молдовы]
6. Cauza Buzilov c. Moldovei [Cererea nr. 28653/05) Hotărâre. Strasbourg .23 iunie 2009. definitivă. 23/09/2009 Secțiunea a patra [http://justice.md/file/CEDO_judgments/Moldova/BUZILOV%20\(ro\).pdf](http://justice.md/file/CEDO_judgments/Moldova/BUZILOV%20(ro).pdf)
7. Выявление и расследование незаконных методов ведения следствия (дознания) в досудебных стадиях уголовного судопроизводства тема диссертации и автореферата по ВАК 12.00.09, кандидат юридических наук Тотиков, Таймураз Мирзакулович
8. Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 10.12.1984. Publicat : 30.12.1998 în Tratatul Internațional Nr. 1 art Nr : 130 Data intrării în vigoare : 28.12.1995
9. Cauza Selmouni v. France [GC], nr. 25803/94, § 95, ECHR 1999 V,
10. Cauza Assenov and oth. v. Bulgaria judgment of 28 October 1998, ECHR 1998-VIII, p. 3288, § 93 .

11. Cauza Labita V Italia : CEDO 6 APR 2000. eferințe: 26772/95, [2000] 119 CEDO 2000 IV, [2000] CEDO 160, [2000] CEDO 161] <https://swarb.co.uk/labita-v-italy-echr-6-apr-2000>
12. Cauza Selmouni v. France [GC], nr. 25803/94, § 95, ECHR1999 V., Assenov and Others v. Bulgaria, 28 octombrie 1998, § 93, Reports of Judgements and Decisions 1998-VIII]
13. Hotărârea din 18 ianuarie 1978 (plenul Curții) (seria A nr. 25 <https://jurisprudencedo.com/Irlanda-c.-Regatului-Unit-Masuri-de-exceptie-si-tratamente-aplicate-unor-detinuti-in-Irlanda-de-Nord.html>).
14. Cauza Bursuc v. Romania, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004, <https://jurisprudencedo.com/Bursuc-contra-Romaniei-Tratament-inuman-Lovirea-unui-detinut.html>
15. Cauza Buzilov c. Moldovei (Cererea nr. 28653/05) Hotărâre. Strasbourg .23 iunie 2009. definitivă. 23/09/2009 Secțiunea a patra [http://justice.md/file/CEDO_judgments/Moldova/BUZILOV%20\(ro\).pdf](http://justice.md/file/CEDO_judgments/Moldova/BUZILOV%20(ro).pdf)
16. Assenov and Others v. Bulgaria, 28 octombrie 1998, § 93, Reports of Judgements and Decisions 1998-VIII).]
17. Kudla v. Poland (GC), no. 30210/96, § 91, ECHR 2000-XI, și Peers v. Greece, no. 28524/95, § 67, ECHR 2001-III]
18. mutatis mutandis, E. and Others v. the United Kingdom judgment, no. 33218/96, § 88, 26 November 2002].
19. mutatis mutandis, Hotărârea HLR împotriva Franței din 29 aprilie 1997, Rapoartele 1997-III, p. 758, § 40].
20. mutatis mutandis, Hotărârea X și Y v. Olanda din 26 martie 1985, Seria A 91, pp. 11-13, §§ 21-27, Hotărârea Stubbings și alții împotriva Hotărârii Regatului Unit din 22 octombrie 1996, Rapoartele 1996-IV, p. 1505, §§ 62-64 și, de asemenea, Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului, articolele 19 și 37]
21. In the case of Szafranski v. Poland, FOURTH SECTION CASE OF SZAFRAŃSKI v. POLAND (Application no. 17249/12) JUDGMENT STRASBOURG 15 December 2015 <https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/Szafra%C5%84ski%20przeciwko%20Polsce%20wyrok%20%28en%29.pdf>]
22. Labita împotriva Italiei [GC], nr. 26772/95, § 119, CEDO 2000-IV]
23. Peers v. Grecia, nr. 28524/95, §§ 67-68 și 74, CEDO 2001-III]
24. Valašinas împotriva Lituaniei, nr. 44558/98]
25. Kudła împotriva Poloniei [GC], Nr. 30210/96, § 94, CEDO 2000-XI]
26. Dougoz împotriva Greciei, nr. 40907/98, § 46, CEDO 6 SZAFRAŃSKI c. HOTĂRĂREA POLONIEI 2001-II].
27. Alver v. Estonia, nr. 64812/01, 8 noiembrie 2005
28. Lind v. Rusia, nu. 25664/05, § 59, 6 decembrie 2007 și Orchowski, § 135
29. Babushkin contra Rusiei, nr. 67253/01, § 44 din 18 octombrie 2007
30. Ostrovar c. Moldovei, nr. 35207/03, § 89, 13 septembrie 2005;
31. mutatis mutandis, Belevitskiy v. Rusia, nr. 72967/01, §§ 73-79, 1 martie 2007
32. Ilașcu ș.a. v. Moldova (nr. 48787/99),
33. Pentiacova ș.a. v. Moldova (nr. 14462/03),
34. Becciev v. Moldova (nr. 9190/03),
35. Șarban v. Moldova (nr. 3456/05),
36. Corsacov v. Moldova (nr. 18944/02)
37. Boicenco v. Moldova (41088/05)).
38. <https://www.inj.md/sites/default/files/Conventia%20Europeana.pdf>